

De Strandloper

Orgaan van de Vereniging voor
Vogelbescherming, Noordwijk

derde jaargang, nr. 4
december 1971

-----
redactiecommissie : J.v.Dijk, K.Verwey en J.Vink
redactieadres : J. de Veerstraat 42, Noordwijk.
secretariaat : Sluispad 5, Noordwijk.

Bestuursmededelingen:

Dia-avond.

Op donderdag 16 december a.s. zal in het dorpshuis "De kuip" te Noordwijk-binnen een dia-avond gehouden worden. Aanvang 8.00 uur n.m. De heer Koevoets uit Leiderdorp zal dan een serie dia's vertonen van zijn reis naar Schotland die hij gemaakt heeft met Cees Luit. Vooraf hebben we een korte ledenvergadering met o.a. bestuursverkiezing. Tussentijds aftredend is onze penningmeester, de heer Deelder. We hebben de heer Aartse, Joh. Molegraafstraat, bereid gevonden zich kandidaat te stellen voor deze functie.

Contributie en donatie 1972.

De contributies zullen voor 1972 niet verhoogd hoeven te worden. Voor volwassen leden bedraagt de contributie tenminste f 6,- en voor jeugdleden minimaal f 3,50. Donaties moeten tenminste f 2,50 bedragen. De abonnementsprijs van het Vogeljaar blijft f 4,50 per jaar. U ontvangt binnenkort een acceptgirokaart van ons. We verzoeken u vriendelijk deze kaart te gebruiken voor uw betaling en niet een van uw eigen kaarten te gebruiken. Mede met het oog op de verandering van penningmeester zou dit laatste veel ongerief voor ons met zich mee brengen.
Wacht u dus met betaling tot u onze acceptgirokaart ontvangen hebt.

Vogelasiel.

De meeste van onze leden zullen al wel op de hoogte zijn met de aanwezigheid van ons vogelasiel. Voor hen die het juiste er niet van weten: Komt u in het bezit van gewonde of zieke vogels, winter- of stormslachtoffers, gaat u dan a.u.b. niet zelf met deze dieren experimenteren, maar breng deze zo spoedig mogelijk naar de heer Hoek, Schoolstraat 4 (beheerder van het asiel) of naar het politiebureau, waar men ook voor plaatsing in het asiel zorg wil dragen.

Excursie

Op dinsdag 28 december gaan we naar Friesland. Opgeven voor deelname uiterlijk tot en met 18 december bij de heer Passchier, Egmonderstraat 45. Kosten f 10,- voor volwassenen en f 5,- voor jeugdleden.

Broedvogelinventarisatie Noordduinen 1966-1971.

Zoals de meesten van u wel zullen weten, wordt er door een tiental leden van onze vereniging reeds gedurende 6 jaar een gedeelte van de duinen ten noorden van Noordwijk aan Zee geïnventariseerd. De begrenzing van het geïnventariseerde gebied wordt aan de noordzijde gevormd door de Duindamse Slag en aan de zuidzijde door de dorpsgrens. In de tabel met de inventarisatiegegevens vindt u ook de gegevens over 1970. Deze gegevens konden nog niet eerder worden gepubliceerd, omdat in 1970 twee kavels niet zijn geïnventariseerd. Om voor 1970 toch vergelijkbare cijfers te krijgen, heeft de bewerker van de inventarisatiegegevens in overleg met de andere leden van het onderzoek toch totaalcijfers voor het hele gebied voor 1970 vastgesteld. Bij het vaststellen van deze cijfers is gebruik gemaakt van de resultaten van de voorafgaande jaren en van de resultaten van 1971 van deze twee kavels.

Bij het interpreteren van de gegevens in de tabel dient men een aantal punten voor ogen te houden.

De leden van het inventarisatieonderzoek beschouwen de inventarisatie van 1966 als een soort proefinventarisatie. Voor een aantal soorten zijn voor 1966 waarschijnlijk te lage cijfers opgegeven, deze te lage cijfers zijn in de tabel tussen haakjes geplaatst.

Voor een aantal soorten is de inventarisatie bijzonder moeilijk. In het geval van de wilde eend zijn de opgegeven cijfers over alle jaren beslist te laag. De voor deze soort vermelde gegevens duiden op toevallig gevonden nesten. Waarschijnlijk ligt het werkelijke aantal broedgevallen van de wilde eend tussen 10 en 15. Ook voor de koekoek kan een broedgeval pas opgegeven worden als een nest met een koekoeksei is gevonden of als er jonge koekoeken bedelend worden waargenomen.

Houtduif en kneu kunnen door respectievelijk broeden in het dichte denbos en een grote beweeglijkheid niet nauwkeurig worden geïnventariseerd. De voor deze soorten opgegeven getallen zijn schattingen.

Huismus, ringmus en spreeuw broeden bij de verschillende woningen. De inventarisatie van deze soorten wordt waarschijnlijk niet door iedere waarnemer even nauwkeurig gedaan.

Een vrij groot aantal soorten vertoont achteruitgang. Het opvallendst is de achteruitgang wel bij de gekraagde roodstaart: vanaf 1967 is het aantal broedparen van deze soort van 18 tot 5 teruggelopen. Ook van de groenling is de achteruitgang opvallend. Een mogelijke oorzaak van de achteruitgang van deze soorten is de toenemende recreatie in het gebied. De achteruitgang van de patrijs, de zanglijster en de grote lijster en het verdwijnen van de grauwe vliegenvanger zijn mogelijk ook het gevolg van de toenemende verstoring. Voor de Kievit is waarschijnlijk het verdwijnen van geschikte biotopen de reden van de achteruitgang. De boerenzwaluw is verdwenen, omdat het bunkertje waarin hij broedde, is dichtgemetseld.

Hoewel de toename van het aantal grasmussen in 1970 op een herstel van de populatie leek te wijzen, heeft de teruggang zich in 1971 toch weer voortgezet.

De aantalverminderingen van grote bonte specht, heggemus, tuinfluiter, fitis, roodborsttapuit, roodborst, merel en geelgors lijken het gevolg van normale populatieschommelingen. Voortzetting van het onderzoek zou moeten uitwijzen of hier inderdaad van achteruitgang sprake is. Ook het verdwijnen van de kuifmees lijkt het gevolg van een populatieschommeling. Gelukkig valt er bij sommige soorten ook toename te bespeuren. De toename van de koolmees, lijkt niet in de laatste plaats te danken aan het ophangen van een aantal nestkastjes rond de woningen. Zeer opvallend is het grote aantal broedgevallen van de sprinkhaanrietzanger in 1971. De toename van de tortelduif is verheugend, maar waarschijnlijk niet van blijvende aard.

Een aantal soorten blijkt een zeer constante populatiedichtheid te hebben, b.v. veldleeuwerik en nachtegaal.

De totaalindruk die uit de tabel naar voren komt, is toch wel een langzame verarming van het gebied. Hoofdoorzaken zijn waarschijnlijk de toenemende verstoring en de verdwijning van geschikte biotopen.

Dan volgt nu de tabel:

	1966	1967	1968	1969	1970	1971
wilde eend	(-)	(3)	(1)	(2)	(1)	(2)
casarca	-	-	-	1	-	-
patrijs	3	1	2	1	2	1 ?
kievit	5	4	3	2	2	2
houtduif	(22)	46	51	48	60	65
tortelduif	3	6	5	5	7	10
turkse tortel	5	4	3	8	6	6
koekoek	(-)	(1)	(2)	(2)	(-)	(2)
ransuil	-	1	1	2	1	1
groene specht	-	-	-	-	-	1 ?
grote bonte specht	-	-	1	2	3	1
boomleeuwerik	1	3	1	1	2	3
veldleeuwerik	(9)	35	33	32	33	34
boerenzwaluw	-	1	3	1	-	-
boompieper	(19)	31	32	20	26	26
graspieper	5	9	10	7	7	10
witte kwikstaart	1	1	1	-	-	-
grauwe klauwier	2	4	2	4	4	4
winterkoning	10	16	18	17	12	17
heggemus	(21)	38	45	36	35	28
sprinkhaanrietzanger	1	-	2	2	1	6
spotvogel	-	1	-	1	-	1
tuinfluiter	5	5	6	4	2	3
zwartkop	1	3	3	6	4	4
grasmus	33	42	36	16	23	13
braamsluiper	1	-	-	-	-	1
fitis	49	71	52	63	59	48
tjiftjaf	6	5	8	10	9	8
fluiter	3	-	-	-	-	-
goudhaantje	1	-	-	-	-	-
bonte vliegenvanger	-	-	1	-	-	-
grauwe vliegenvanger	2	2	3	3	1	-
paapje	1	1	2	-	1	1
roodborsttapuit	3	5	6	7	6	4
tapuit	16	13	25	22	23	24
gekraagde roodstaart	11	18	17	11	6	5
roodborst	(4)	19	24	25	20	18
nachtegaal	16	17	15	16	16	16
merel	(40)	67	67	73	68	61
zanglijster	(15)	25	27	27	23	15
grote lijster	5	6	4	7	6	2
staartmees	-	-	1	1	-	-
kuifmees	2	1	1	1	4	-
Pimpelmees	1	1	1	-	1	2
koolmees	6	7	9	16	17	18
geelgors	10	11	16	10	11	9
vink	(2)	8	10	7	6	7
groenling	(4)	18	9	12	8	3
putter	-	1	1	-	-	-
kneu	(35)	84	67	54	60	65
kruisbek	-	1	-	-	-	-
huismus	6	15	24	7	6	7
ringmus	13	4	16	9	5	8
spreeuw	10	8	14	7	4	2
vlaamse gaai	-	2	1	1	2	3
ekster	2	2	2	4	1	2

J. Vink

De trek van de drieteenmeeuw.

In veel streken van ons land noemt men witte vogels geen meeuwen maar "zeemeeuwen" of zelfs "zeeuwmeeuwen". Toch zijn er maar heel weinig meeuwen die dit predicaat met ere mogen dragen. Veel meeuwen, zoals vrijwel alle zwartkoppige meeuwen broeden net zo lief aan zoet water, als aan de zee kust. Zelfs stormmeeuwen broeden wel eens ver van de kust (b.v. bij Budel en bij Nijmegen). In de wintertijd komen met name zilvermeeuwen, stormmeeuwen en kokmeeuwen veel boven het land. Zelfs de mantelmeeuwen komen dan boven het land.

Tot de weinige echte "zeemeeuwen" behoort de drieteenmeeuw. Deze soort broedt in zeer grote aantallen op, of liever gezegd, tegen klifkusten. In Groenland schijnt een kolonie van over de 100.000 paar te bestaan. Ook langs de Noorse kust is de drieteenmeeuw erg talrijk. De soort broedt daar, evenals in Engeland op daken en in raamkozijnen. De dichtstbij gelegen broedplaatsen liggen op Helgoland en aan de overzijde van de Noordzee: de duinen van Norfolk. De drieteenmeeuw broedt daar in het zand tussen de nesten van de stormmeeuwen in.

Merkwaardig genoeg is er over de winterverspreiding van deze talrijke soort vrij weinig bekend. Uit de ringgegevens blijkt dat er meestal na het broedseizoen dispersie plaats vindt, d.w.z. dat de vogels zich in alle richtingen verspreiden. In het najaar schijnt deze dispersie meestal gevolgd te worden door gerichte zuidwaartse trek. Toch blijven ze hierbij vaak ver uit de kust. Zelfs midden op de Atlantische Oceaan worden elke winter drieteenmeeuwen waargenomen. Ook zijn er terugmeldingen van in Schotland geringde meeuwen uit Canada. In ons land werd in 1960 een drieteenmeeuw gevonden die geringd was aan de Barentszee.

Als we het voorkomen in Nederland nagaan, blijkt er geen duidelijk beeld te bestaan van de trek langs de kust. Enerzijds is dit te verklaren uit het feit dat er nog maar vrij weinig zeetrekwaarneming is vermeld, anderzijds zal de herkenning van volwassen vogels vaak moeilijkheden geven. Dit laatste is vooral de schuld van de vogelboeken die geen bruikbare kenmerken geven. B.v. de Vogelgids (4e druk): "zo groot als stormmeeuw en herkenbaar aan driehoekige zwarte vleugelpunten, donkere poten en gele snavel". Ook de "Gids voor de vogels van Europa" van Singer en Bruun geeft alleen een heel slecht plaatje van een veel te plompe drieteenmeeuw in zomerkleed. Met deze kennis gewapend is het moeilijk een volwassen drieteenmeeuw op afstand te herkennen. Gelukkig bestaat er ook nog het voortreffelijke "Popular Handbook" dat tenminste bruikbare kenmerken noemt als: "grijze nek en zwarte oorstreek, handpennen lichter dan de armvleugel en zeer lichte ondervleugel, waardoor de vogel veel witter lijkt dan stormmeeuw". Ook merkt het Popular Handbook nog op dat de drieteenmeeuw zeer goed (sternachtig) vliegt.

Als we de streekavifauna's nagaan, krijgen we het volgende beeld van het voorkomen langs de Nederlandse kust.

Terschelling: Trekt in klein aantal door, vooral eind november. Nooit meer dan 100 exemplaren per dag.

Vlieland: Doortrekker in zeer klein aantal van augustus tot mei. Nooit meer dan 10 exemplaren per dag.

Castricum: Stookolieslachtoffers van november tot en met februari. Nauwelijks trek, hoewel in het najaar elk weekend over zee getuurd werd.

Walcheren: Doortrekker in groot aantal van augustus tot december. (150-800 ex.)

Avifauna van België: Doortrekker in zeer klein tot klein aantal van begin augustus tot in mei, vooral van november tot eind februari. Zeer klein wil hier zeggen van 1-100 en klein wil zeggen van 100-500.

De avifauna van Nederland: Doortrekker van half augustus tot in mei. (500 tot 5000 ex.)

Bij het doornemen van de Limosa's van de laatste tien jaar vond ik nog de volgende waarnemingen van grote aantallen:

3-12-61 70 ex zuidwaarts, Katwijk
21-28 - 1-62 500 ex pier IJmuiden.

18-11-64 570 ex westwaarts, Terschelling, in 7 uur

18-11-67 340 ex westwaarts, Terschelling, in 2½ uur.

Na zelf nu drie jaar vrij regelmatig aan zeetrek gedaan te hebben, neig ik er toe te zeggen dat vrij grote verplaatsingen langs onze kust eerder regel dan uitzondering zijn. Vooral na een flinke storm is de drieteenmeeuw een gewone verschijning. Achter de branding zijn ze dan vaak te zien. Het is bij alle zeevogels, dus ook bij de drieteenmeeuw zo, dat je niet moet wachten met het grijpen van je kijker tot je met het blote oog iets ontwaart. Je moet met de kijker de zee afturen. Meermalen valt dan je blik op een groepje snelle meeuwen, dat snel over de golven vliegt. Zit er toevallig een juveniel bij dan is de determinatie niet moeilijk, maar met de eerder genoemde kenmerken en de snelle vlucht lukt het ook best de volwassen exemplaren van de stormmeeuw te onderscheiden. De belangrijkste waarnemingen die ik de laatste jaren bij Noordwijk deed, waren:

eind aug. 69 8 ex alle juveniel, na storm op strand

12-12-70 234 ex in zuidwestelijke richting in 1½ uur bij Z.wind

16-10-71 82 ex in zuidwestelijke richting in 1 uur bij Z.wind

8-11-71 70 ex in zuidwestelijke richting in ½ uur bij ZW.storm

Buiten deze waarnemingen van vrij grote aantallen werd de soort in alle maanden, behalve in juni, waargenomen. Het meest echter in oktober, november en december.

Evenals bij andere zeevogels is het voorkomen langs onze kust een moeilijk te voorspellen zaak. Ook bij meer opvallende vogels als Jan van Genten is er geen touw vast te knopen aan hun verschijning. Bij de drieteenmeeuwen schijnt het zo te zijn dat de windrichting vlak na de broedtijd al bepalend is voor het feit of een deel van de Noorse en Schotse populatie direct naar de oceaan vliegt of boven de Noordzee blijft hangen. Blijven er veel vogels boven de Noordzee, dan schijnen er veel van deze vogels langs de Engelse kust te trekken. Vaak worden daar wel 10.000 ex per dag waargenomen! Harde Westenwinden vergroten dan de kans dat wij hier iets te zien krijgen.

Helaas gebeurt het vaak dat wij deze elegante vogel in deplorabele toestand op het strand aantreffen. Meestal is de vogel dan met teer in aanraking geweest, soms ook is de vogel oververmoeid door de storm. Dit laatste komt vooral bij juveniele vogels voor. Het gebeurt echter ook wel dat er bij rustig weer "schone" drieteenneeuwen op het strand zitten. Veel verder landinwaarts vertonen ze zich zelden, daarvoor zijn het teveel echte zeemeeuwen.

J. v. Dijk

-- -- -- -- -- -- -- -- -- -- -- -- -- -- --

Een weekendje Falsterbo.

Hoewel het al weer een goed jaartje geleden is dat wij er waren, hier toch nog het beloofde verhaaltje over een lang weekend dat wij (mijn vrouw en ik) doorbrachten op het vogeltrekstation Falsterbo in Zuid-Zweden. De reis heen en terug maakten we met de trein. (slaapwagon) 's Avonds vertrek uit Leiden, begin van de middag op de plaats van bestemming; een comfortabele en goedkope manier van reizen.

Het schiereiland waarop het dorpje Falsterbo ligt, is vooral bekend als verzamelplaats van roofvogels, voor zij de oversteek naar Denemarken wagen. Bij minder goed weer hopen de vogels zich in enorme aantallen op in de bossen rondom het dorpje. Naast roofvogels zijn er ook enorme aantallen kleine zangvogels, vinken, piepers enz. De eerste middag waarop we wat rondzwierven in de buurt van het trekstation, bewees reeds dat roofvogels hier geen zeldzame verschijningen zijn. Voortdurend zweefden buizerds en/of wespandieven boven ons hoofd.

Het vogeltrekstation bestaat uit een houten gebouwtje, waarin een zitgedeelte, een open keuken en een aantal slaapkamertjes. Tegen een geringe vergoeding kan men hier overnachten en gebruik maken van de keukens. Je zorgt dan zelf voor je natje en droogje. Tegen de avond druppelen er

allerlei vogelaars binnen en worden de waarnemingen in verschillende talen besproken. De vaste staf van het station bestaat uit enkele zweden die hier in het najaar een paar weken permanent aanwezig zijn en verder in de weekenden hun waarnemingen doen en vogels ringen. Uit de gesprekken die eerste avond bleek dat de trek tot dusver was opgehouden door minder goed weer (mist en verkeerde wind). Men was echter in spanning voor de volgende dag. De weerberichten waren gunstig, n.l. zon en ZW-wind. Die voorspelling kwam uit. Op het uiterste puntje van het schiereiland verzamelden zich honderden waarnemers wachtend op de zon en de roofvogels. En ze kwamen! Bij de eerste straaltes licht kwamen de buizerds en de wespendieven opzetten, in enorme aantallen, zwevend en cirkelend boven ons hoofd nog even aarzelend, voor de grote oversteek werd gewaagd. Het is een onvergetelijke ervaring in een paar uur tijd meer dan drieduizend van deze vogels over te zien komen, met er tussendoor nog honderden sperwers meer dan tienduizend vinken, piepers en ander klein spul. Ik vertelde al dat we daar niet alleen stonden te kijken. Het bekijken van de roofvogel-trek is een nationaal evenement in Zweden. Uit heel het land kwamen die zaterdag en zondag de mensen kijken naar dit schouwspel; 's morgens op de al eerder genoemde punt van het schiereiland, wat later op de dag aan de rand van een heideveld aan de andere kant van het dorp. Met telelenzen van 500 mm en meer en met geweldige kijkers op statieven maken hele families er een uitje van.

Het aardigst waren de jongens. Een stuk of tien jongens van tien tot zestien jaar joegen op fietsen en brommers van de ene plaats naar de andere, met kijkers en notitieboekjes gewapend. Het hele weekend kwam je ze weer tegen, tuk op elk nieuwtje.

Het uit elkaar houden van buizerd en wespendief valt niet mee, we hebben het daar al eens eerder over gehad. Ik merkte dat ook door zelfs ervaren vogelaars er nogal eens moeite mee hadden. Het iets slanker silhouet met de vooruitstekende kop en langere staart van de wespendief zijn de beste kenmerken. Ook de tijd van doortrekken is verschillend. De trek van wespendieven begint er al in augustus en gaat door tot ca 10 september, waarna de aantallen afnemen. De buizerds starten wat later en bereiken omstreeks 25 september het hoogtepunt. Sperwers trekken heel de maand september in grote aantallen door. De bewuste zaterdag dat wij er waren kwamen meer dan 2000 ex over. Andere roofvogels zagen we niet veel. Een enkele blauwe kiekendief, torenvalk en boomvalk zagen we overkomen en tweemaal een smelleken en een visarend. Ruigpootbuizerden waren een enkele maal duidelijk te herkennen.

In de bosjes rondom het trekstation en vooral bij de vuurtoren rizzelde het van de kleine vogels. Sijzen, mezen, kruisbekken en vinken bleven tot het eind van de dag hangen om de volgende dag over te steken. Op de golfbanen die langs de hele kust zijn aangelegd verbleven veel lijsters, kwikstaarten en piepers. We werden opmerkzaam gemaakt op de roodkeelpiepers die er bij waren. Voor ons niet te herkennen aan het uiterlijk, echter wel aan de trekroep, een opvallend graspieperachtige roep. We hebben de volgende dagen heerlijk gezworven langs de kust met smalle zandstrandjes en grote stukken moerasachtige grond. Door de bossen en de kleine gehuchtjes van het schiereiland. Fijn dwalen door een vrij land. Een land zonder bordjes verboden toegang, waar niemand zich met je bemoeit, hoe vreemd je er ook uitziet en wat je ook doet. Een land van mensen die je beleefd maar ongeïnteresseerd de weg wijzen als je daar om vraagt. Een land ook waar het fijn vogelen is. Met uitschieters als het geruzie van een buizerd met een bastaarderend in de lucht boven ons hoofd. De ontmoeting bij het haventje met een noordse nachtegaal die een bij aan het oppeuzelen was. Maar ook het bekijken van een boompje waar honderden gewone ringmussen inzaten, zodat het leek of het boompje leefde. Zalig achterover tegen een duintje liggen genieten van de steeds maar weer overkomende buizerds, van geheel effen bruin tot bijna spierwitte exemplaren. En nog maar niet denkend aan de trein die je straks weer terug zal brengen naar je werk.

W. Baalbergen

Waarnemingen:

(tijdvak september-oktober 1971)

duiker spec.	1 ex	10-10	over zee, noordwaarts	Passchier
	8 ex	27-10	over zee, noordwaarts	v. Dijk
fuut	1 ex	10-10	over zee, zuidwaarts	Passchier
	15 ex	27-10	over zee, noordwaarts	v. Dijk
roodhalsfuut	2 ex	27, 28 en 29-10	over zee	v. Dijk
Jan van Gent	sept: 9 dagen	waargenomen, gemidd.		3 ex Moerkerk, Passchier Baalbergen, v. Dijk
	oktober: 10 dagen	waargenomen met als topper 110 ex op de 10 ^e , 184 ex op de 16 ^e Moerkerk telde 35 ex. in het kielzog van een vissende kotter op 12 oktober		
aalscholver	1 ex	10- 9	over zee, zuidwaarts	v. Dijk
	4 ex	5-10	over zee, noordwaarts	Baalbergen
pijlstaart	2 ex	16-10	over zee	v. Dijk
kuifeend	35 ex	27-10	over zee, noordwaarts	v. Dijk
tafeleend	20 ex	27-10	over zee, noordwaarts	v. Dijk
brilduiker	1 ex	28-10	boven zee	v. Dijk
zwarte zeeëend	130 ex	19- 9	over zee, zuidwaarts	v. Dijk
	1 ex	10-10	in zee	Passchier
bergeend	1 ex	4- 9	over zee, noordwaarts	Glasbergen
grauwe gans	3 ex	5-10	over zee, zuidwaarts	v. Dijk
	14 ex	9-10	over zee	Glasbergen
	18 ex	16-10	over duin, zuidwaarts	Passchier
rotgans	50 ex	5-10	over zee, zuidwaarts	Baalbergen
	3 ex	5-10	over zee, noordwaarts	Baalbergen
brandgans	1 ex	27-10	over zee, noordwaarts	v. Dijk
buizerd	1 ex	16-10	noordduin	Passchier
sperwer	sept: 7 ex	,, ,,	Moerkerk, v. Dijk, Passchier	
	okt : 20 ex	,, ,,	Glasbergen, Passchier, Cramer	
bruine kiekendief	1 ex	5- 9	zuidduin, vrouwelijk ex	Cramer
visarend	1 ex	15- 9	boven dorp	Cramer
boomvalk	1 ex	1- 9	boven dorp	Cramer
	2 ex	5- 9	over zee, zuidwaarts	v. Dijk
	1 ex	9&10-10	over strand, zuidwaarts	Baalbergen
smelleken	1 ex	5-10	zeereep, zuidwaarts	Moerkerk
	1 ex	16-10	Noordduin	Moerkerk
torenvalk	1 ex	op 4 data in september, Offem, Noordduin		Passchier
	2 ex	16-10	Noordduin	Passchier
	3 ex	27-10	In één groepje zuidwaarts vliegend,	Cramer
bontbekplevier	6 ex	4- 9	zuidwaarts	Passchier en
	3 ex	6- 9	idem	Glasbergen
	2 3x	7- 9	idem	idem
zilverplevier	1 ex	24- 9	zeereep, noordoostelijke richting,	Moerkerk
	1 ex	26- 9	strand	Passchier
	1 ex	2-10	zeereep	Glasbergen
goudplevier	16 ex	16-10	Noordduin, zuidwaarts	idem
watersnip	11 ex	16-10	Noordduin, zuidwaarts	idem
kleine jager	sept. op 8 dagen waargenomen met op 19 sept. 6 exx okt. op 10-10 2 exx.			
zwartkopmeeuw	van 6 aug. tot half november regelmatig waargenomen op 10-10 is de vogel boven de vijver van Boerenburg waargenomen			
dwergmeeuw	1 ex	1- 9	over zee, zuidwaarts	v. Dijk
	1 ex	19- 9	over zee, zuidwaarts	v. Dijk
drieteenmeeuw	82 ex	16-10	over branding, zuidwaarts, vele waarnemers	
	8 ex	27-10	idem idem	v. Dijk
	5 ex	28-10	idem idem	idem
dwergstern	9 ex	5- 9	over zee, zuidwaarts	v. Dijk
alk	1 ex	16-10	vlak achter de branding	Glasbergen

kleine bonte specht	1 ex	21- 9	noordduin	Moerkerk
bonte kraai	80 ex	16-10	noordduin	v.Dijk e.a.
koolmees			grote invasie in oktober	
pimpelmees			grote invasie in oktober	
zwarte mees			idem;b.v. 70 ex op 10-10 over zeeweg,zuidwaarts	
			90 ex op 12-10 over zeeweg,zuidwaarts	
zanglijster	2000 ex	5-10	in een half uur over zeereep	v.Dijk
koperwiek	8000 ex	5-10	in een half uur over zeereep	v.Dijk
tapuit	1 ex	24-10	strand,zuidwaarts	Cramer
paapje	1 ex	4- 9	noordduin	Moerkerk
	1 ex	6- 9	idem	Passchier
	1 ex	9- 9	idem	Moerkerk
vuurgoudhaantje	1 ex	24- 9	dood gevlogen tegen windscherm van hotel de zeeleeuw	Moerkerk
grote gele kwik	1 ex	29-10	zeereep	v.Dijk
klapekster	1 ex	vanaf 9	oktober regelmatig gezien in Noordduin en 1 keer in de zuidduinen	
sijs			veel waarnemingen vanaf eind sept.	
frater	40 ex	31-10	zuidduin	Cramer
barmsijs	12 ex	16-10	noordduin	Glasbergen
	8 ex	30-10	noordduin	Glasbergen
